

rechtigheid in verband met 's menschen val in zonde en ook daarin zal de beteekenis van ons leerstuk voor de zedekunde uitkomen. Niet slechts het al of niet rekening houden met dit leerstuk, maar ook het meer of min zuiver belijden er van oefent invloed op de zedekunde.

En zoo is het dan hier de plaats om, waar ik tot dusver van ons leerstuk in zijn gereformeerden dat is meest zuiveren vorm van belijden heb gesproken, ook op dat minder zuiver belijden te wijzen.

Op de belijdenis der Grieksche Kerk, zij als voor ons onderwerp van minder belang, slechts kortelijk gewezen. De belijdenisschriften die hier in aanmerking komen ²⁷⁾ zijn: de Confessio orthodoxa, opgesteld door Petrus Mogilas ter bestrijding van het door Cyrillus Lucaris in de Grieksche Kerk ingevoerde Calvinisme en aangenomen in 1643; de *Ἀσπίς ὀρθοδοξίας*, — een schildverheffing tegen de voortdurende beschuldiging van Calvinisme, op de Synode die te Jerusalem onder den patriarch dier stad Dositheus in 1672 werd gehouden en welke Synode ook de vorige bekrachtigde, goedgekeurd; terwijl eindelijk onder de privaabelijdenissen der Grieksche Kerk nog in aanmerking komt de Confessie van Metrophanes Critopulus, op verlangen van de theologen te Helmstad waar hij toen studeerde, in 1625 opgesteld.

Uit deze stukken nu blijkt, dat de uitdrukkingen „oorspronkelijke gerechtigheid” en „beeld Gods” er niet in voorkomen, doch dat de zaak zelf wel wordt besproken. Naar de Confessio orthodoxa was de mensch in den staat der onschuld *ὁμοιος τοῖς ἀγγέλοις*. Zoolang als hij zich in dezen staat bevond was hem eigen, niet slechts, dat hij zich vrijwillig afkeerde van de zonde, maar veeleer de volslagen onbekendheid met de zonde, volgens de volmaaktheid en gerechtigheid die hem ingeschapen waren, d. i. volgens het volmaakt zijn in zijn kennen en het volmaakt zijn in zijn willen. Zoodra echter de mensch in zonde viel, hield de volmaaktheid in zijn kennen en willen op en openbaarde zich daarentegen een grootere neiging tot het kwaad. De gevallen natuur is echter niet verdorven maar in hooge mate verzwakt.

Van meer belang is echter wat Rome op dit stuk leert. Daar toe vestigen wij het oog op de belijdenisschriften der Roomsche Kerk: de Canones en Decreten van het Concilie van Trente, en op den, naar opdracht van dit Concilie vervaardigden Catechismus